

Sammanställning av kritiska remissvar (länsstyrelserna och internt i skogsstyrelsen)

Några citat från interna remissvar inom Skogsstyrelsen som visar på **kritiken inom Skogsstyrelsen egna led.**

Skogsstyrelsen Region Syd: "Kritiska synpunkter har inkommit och det råder *stor oenighet* i frågan om fortsatt registrering. Spridningen i åsikter förekommer tydligt både mellan distrikt och inom respektive distrikt."

Skogsstyrelsen Region Mitt, processansvariga: "Vi delar inte utredningens bedömning om att Skogsstyrelsen ska upphöra med att identifiera, bedöma och registrera nyckelbiotoper i samband med avverkningsanmälan och tillståndsansökan. Vi konstaterar att argumenten för utredningens slutsats har svagt stöd i de underlag som utredningen har tagit fram."

"Det är anmärkningsvärt att utredningen endast konstaterar att argumenten för att upphöra med att registrera nyckelbiotoper i samband med avverkningsanmälningar väger tyngre än de för att fortsätta, utan att motivera slutsatsen närmare. Många som tar del av rapporten torde kunna dra den rakt motsatta slutsatsen."

"Det är olämpligt att de slutsatser och rekommendationer som anses väga tyngre än andra argument i utredningen går stick i stäv med vad den egna rättsutredningen och ställningstaganden vid prövningar i svenska domstolar har landat i."

Skogsstyrelsen Region Mitt, tillsynsprocessen: "Det är tveksamt om Skogsstyrelsen ska ändra arbetssätt för att anpassa sig till den näring som den har tillsyn över."

Nedan ett urval av citat från länsstyrelsernas remissvar:

Flera länsstyrelser lyfter fram den kostnadseffektiva naturvårdsnytta nyckelbiotoperna har för miljömålsarbetet:

"Artdatabanken vid SLU framhåller att kartläggning av nyckelbiotoper i Sverige är unik i ett globalt perspektiv med tanke på dess omfattning och resultatens naturvårdsnytta" (Blekinge).

"Länsstyrelsen håller inte med om den bedömning som görs i utredningen om att konsekvensen av inte registrera nyckelbiotoper vid avverkningsanmälningar skulle ha liten påverkan på möjligheten att nå miljömål och internationella åtaganden." (Uppsala).

"Att upphöra med registrering av nyckelbiotoper vid avverkningsanmälan samtidigt som man konstaterar att kunskapsunderlaget behöver förbättras är en syntes som är svår att förstå. Fokus borde istället ligga på att hitta ännu inte identifierade områden med höga skogliga naturvärden, för att därmed underlätta planering av skogsbruk." (Västernorrland).

"I underlaget framgår att oregistrerade nyckelbiotoper tio gånger så ofta berörs av avverkning jämfört med kända, registrerade nyckelbiotoper." (Norrbotten)

"Hur avser Skogsstyrelsen uppnå miljömålet levande skogar utan att registrera nyckelbiotoper vid avverkningsanmälningar och därmed möjliggöra skydd av dem, i synnerhet då Skogsstyrelsen inte bedriver något aktivt systematiskt arbete med att i landskapet kartlägga nya nyckelbiotoper?" (Skåne)

"befarar att oupptäckta nyckelbiotoper riskerar att avverkas om Skogsstyrelsen visar sig upphöra med registrering av nyckelbiotoper i samband med avverkningsanmälningar och tillståndsansökningar." (Östergötland)

Många Länsstyrelser tar upp utredningens beskrivning av att Skogsstyrelsen ofrivilligt blivit en garant för certifierade aktörers åtaganden, och att Skogsstyrelsen inte bör ha den rollen:

"...missvisande, när det stöd som Skogsstyrelsen ger i certifieringen istället är helt i linje med vad som bör förväntas av myndigheten." (Gävleborg)

"bedömer det olämpligt att skogsstyrelsen anpassar sin verksamhet, inklusive förvaltningsverksamheten utifrån en marknadsframtagna certifiering. Om Skogsstyrelsen försöker lösa problemet tar de på sig en roll som kopplar samman dem med certifieringen och det riskerar skada förtroendet för Skogsstyrelsen som myndighet." (Gotland)

"har även svårt att se hur Skogsstyrelsen skulle kunna ta en så långtgående roll med tanke på att endast 3,7% av avverkningsanmälningarna på Gotland besöktes i fält under 2018." (Gotland)

"Det torde därmed framstå som uppenbart att Skogsstyrelsens registrering inte kan ses som garant inom certifieringen då det stickprov som kontroll vid avverkningsanmälningar utgör endast fångar upp en mindre andel av avverkningsanmälda områden med nyckelbiotopskvaliteter." (Stockholm)

Många Länsstyrelser kommenterar tillämpningen kring 12 kap. 6 § miljöbalken:"

En avverkningsanmälan utgör även anmälan för samråd för åtgärden enligt 12 kap. 6 § miljöbalken. I föreskrifterna (SKSFS 2013:3) till 12 kap. 6 § miljöbalken anges åtgärder och verksamheter av olika slag som till sin natur är sådana att de riskerar att väsentligt ändra naturmiljön och därför alltid ska anmälas för samråd till Skogsstyrelsen. En av dessa är skogsbruksåtgärder i ett skogsområde som från en samlad bedömning av biotopens struktur, artinnehåll, historik och fysiska miljö har mycket höga naturvärden och mycket stor betydelse för skogens flora och fauna och utgör eller kan förväntas utgöra livsmiljö för akut hotade, starkt hotade, sårbara eller nära hotade arter. Det innebär att ett skogsområde som har höga naturvärden det vill säga nyckelbiotopskvaliteter omfattas av samrådsplikt. Länsstyrelsen anser att Skogsstyrelsen vid sin myndighetsutövning / tillsyn då har att ta ställning till om ett avverkningsanmält område håller dessa kvaliteter. Det synes då lämpligt att använda nyckelbiotopsbegreppet som är en under lång tid framarbetad och vedertagen metodik för detta."(Stockholm)

"Det finns ingen möjlighet att liksom skogsstyrelsen nu föreslår, välja att bortse från att dokumentera fakta om ett skogsområdes naturvärden när man fått sådan kännedom. Det är inte förenligt med våra rättsregler eller allmänna förvaltningsprinciper." (Kalmar)

"ser dessutom ingen skillnad när det gäller eventuell påverkan på tilltron till följd av att en nyckelbiotop registreras jämfört med om stora naturvärden upptäcks i 12:6-samrådet och ev. leder till föreläggande/förbud." (Kronoberg)

"Att Skogsstyrelsen inte skulle registrera nyckelbiotoper vid handläggning av avverkningsanmälningar/ansökningar skulle vid andra myndigheter i motsvarande situationer kunna leda till att handläggaren gör sig skyldig till tjänstefel." (Skåne)

Flera Länsstyrelser konstaterar att kraven kommer öka för verksamhetsutövaren:

"Av de slutligen formulerade rekommendationerna är en tydlig konsekvens av dessa att vid en förändring då nyckelbiotoper inte längre inventeras och registreras vid avverkningsanmälnings/ansökningar så ökar kraven på verksamhetsutövaren; kort sagt miljöbalkens kunskapskrav." (Dalarna)

"Är skogsstyrelsens avsikt att nu ställa högre krav på markägarens kunskap om de skogar som anmäls för avverkning?" (Kalmar)

Många Länsstyrelser saknar underlag och hänvisning till undersökningar som ligger till grund för slutsatserna som redovisas i syntesrapporten:

"Det finns dock inget redovisat underlag som visar att tilltron till SKS har minskat." (Kronoberg)

"...saknar konsekvensanalys för miljömålet levande skogar." (Kalmar)

Flera Länsstyrelser tar upp dåligt underbyggda slutsatser och tveksamma viktningar:

"Förslagets syntes och rekommendationer är enligt vår bedömning inte tillräckligt underbyggda och ger inte en rättvisande bild av de fakta och resonemang som förs i underrapporterna." (Norrbotten).

"Utredningen drar slutsatsen att argumenten för att sluta registrera nyckelbiotoper i samband med avverkningsanmälningar/ansökningar väger tyngre än argumenten för att fortsätta registrera nyckelbiotoper, men när man läser utredningens argument är det mycket svårt att förstå resonemanget kring hur den slutsatsen dragits." (Gävleborg)

Flera Länsstyrelser tar upp att utveckling av ny metod är slöseri med statliga medel:

"Dessutom borde framtagandet av en helt ny metod, för att registrera naturvärden vid tillsynsbesök, kosta mer än vad en utveckling av befintlig metod gör." (Blekinge).

"...att ersätta den med någon ny ännu inte utvecklad eller beskriven metod bedöms inte som ett hållbart sätt att använda statens resurser." (Gävleborg).

"Länsstyrelsen ställer sig därför tveksam till att de stora insatser som krävs för att förändra metoden för naturvärdesbedömning vid tillsyn är rimlig i förhållande till den eventuella nyttan." (Jämtland)

Flera Länsstyrelser uttrycker sig mer kraftfullt kring inslag i förslaget:

"Länsstyrelsens bedömning är metoden att inventera nyckelbiotoper inte borde omkullkastas bara för att det inte är populär hos en mindre del av markägarna. Ska en myndighet prioritera om sin verksamhet för att passa de som skriker högst?" (Blekinge).

"Skogsstyrelsen hänvisar till att det enligt 23 § förvaltningslagen är mindre lämpligt att registrera naturvärden vid anmälan av slutavverkning då handläggningen av ärendet i onödan kan komma att fördröjas. Länsstyrelsen ifrågasätter kraftigt denna slutsats då det tyder på att ärendet inte är komplett. Naturligtvis behöver ett ärende kompletteras med de underlag som behövs för att myndigheten ska kunna fatta ett för ärendet lämpligt beslut där produktion och biologisk mångfald är jämställda." (Skåne)

Några Länsstyrelser föreslår alternativa lösningar:

"...det kan upplevas som att Skogsstyrelsen står för det slutgiltiga avgörandet istället för att det ligger hos den certifierade skogsägaren eller den certifierade virkesköpande organisationen. Detta problem borde kunna tydliggöras på andra sätt genom kommunikationsinsatser, snarare än genom att upphöra med registrering av nyckelbiotoper i samband med avverkningsanmälningar." (Jämtland)

"Om Skogsstyrelsens syfte är att öka acceptansen för nyckelbiotopsbegreppet och för myndighetens naturvårdsarbete i stort, vore det bästa att så långt möjligt arbeta för formellt skydd av registrerade nyckelbiotoper, så att fler markägare kan få ersättning för den skog som ändå inte kan säljas." (Västmanland)

Flera Länsstyrelser menar att grundproblemet kommer att finnas kvar även med en ny

metod: "Länsstyrelsen tror inte att det kommer att bli lättare för Skogsstyrelsen att lösa situationer där avverkningsshot står mot bevarandevärden för att man inför ett annat, ännu obeskrivet, arbetssätt och en annan terminologi. Ansvar för lagtillsynen kvarstår och i sak behöver myndigheten leverera samma budskap som idag, även om det innebär konfrontationer." (Västernorrland).

"Om registrering av nyckelbiotoper upphör vid tillsynen av avverkningsanmälningar, ligger det nära till hands att tro att marknaden kommer att behöva och efterfråga ett alternativ för "klarstämpel" av virke och att detta alternativ kommer att eftersökas inom Skogsstyrelsens ärendehantering." (Västernorrland)

Flera Länsstyrelser menar att man bör avvakta andra utredningar innan beslut tas:

"Länsstyrelsen anser vidare att ett eventuellt beslut bör avvakta resultatet av utredningen Stärkt äganderätt, flexibla skyddsformer och naturvård i skogen (dir2019:46) som ska redovisas till Miljödepartementet senast 1 juli 2020." (Stockholm)

"Skogsstyrelsen framför i remissen att nyckelbiotopsbegreppet ska ersättas med något nytt, likvärdigt, men ändå annorlunda, hur, vad och när kan Skogsstyrelsen ej redogöra för. Det är högst anmärkningsvärt att en statlig myndighet presenterar en sådan ogenomtänkt lösning." (Skåne)

"Länsstyrelsen anser vidare att ett nytt arbetssätt behöver utredas innan ett eventuellt beslut om att inte registrera nyckelbiotoper i samband med avverkningsanmälan fattas. Detta för att kunna ta ställning till huruvida ett nytt arbetssätt löser de problem Skogsstyrelsen ser i dagsläget." (Stockholm)